

Magyar álláspont az állami támogatás szabályainak a közszolgálati műsorszolgáltatásra történő alkalmazásáról szóló bizottsági közlemény tervezetéről

Háttér, általános megjegyzések

Az Európai Bizottság a tagállamok képviselőivel lefolytatott nyilvános konzultációt követően közzétette a közszolgálati műsorszolgáltatók állami támogatásainak szabályairól szóló bizottsági közlemény (a továbbiakban: Műsorszolgáltatási Közlemény) felülvizsgálatának második tervezetét.

Általános észrevételként kijelenthető, hogy a tagállamok többsége által tavaly ősszel elfogadott közös álláspontban megfogalmazott kifogások jelentős részben a szöveg újragondolására készítették a Bizottságot. A tervezet egészének kontextusából kiolvasható az az alapgondolat, hogy a jelen és a közeljövő közszolgálati médiájának vitathatatlanul része a nem-lineáris (lekérhető) szolgáltatások bevezetése, az innovatív műsorterjesztési platformokon való megjelenés, a technológiai újítások minél szélesebb körű alkalmazása és a fizetős szolgáltatások elindításának lehetősége.

A tervezet terjedelme némileg csökkent, mivel egyrészt teljesen kimaradtak vagy jelentősen átdolgozásra kerültek azok a megállapítások, amelyek alkalmazása a tagállamok többségének meglátása szerint jelentősen bővítette volna a Bizottság lehetőségét arra, hogy beleszóljon a nemzeti közszolgálati médiaszolgáltatási rendszerek kialakításába, ezzel párhuzamosan korlátozva a szubszidiaritás elvének alkalmazását. A kimaradt, illetve átírt részek elsősorban a fizetős és/vagy lekérhető szolgáltatásokkal kapcsolatos konkrét tartalmi kikötéseket, a jelentős új szolgáltatások bevezetését megelőző piaci vizsgálatokra vonatkozó részletes előírásokat, és a vizsgálatokat végző szervezetek összetételét érintő elvárásokat tartalmazták.

Álláspontunk szerint az új verzió – néhány nyelvi és fogalmi tisztázást követően – immár alkalmas lehet a Bizottság általi elfogadásra.

Részletes értékelés

Az alábbiakban a tervezet egyes fejezeteit értékeljük, különös tekintettel a korábban tett észrevételeink, javaslataink fogadtatására.

A Műsorszolgáltatási Közlemény első öt fejezete továbbra is az állami támogatások közösségi joggal való összeegyeztethetőségének alapelveit tárgyalja. Így különösen a közszolgáltatásokat nyújtó vállalkozások tevékenységén, valamint speciálisan a közszolgálati műsorszolgáltatás optikáján keresztül az alapszerződésből, a másodlagos közösségi jogi jogforrásokból, valamint a bírósági esetjogból kiindulva.

A tervezet 6. fejezete az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokat nyújtó vállalkozásokra vonatkozó alapszerződési rendelkezéseket elemzi, ennek keretében megfogalmazva a közszolgálati műsorszolgáltatóknak nyújtandó állami támogatások alapfeltételeit (meghatározás – közszolgálati megbízás – arányosság). Ebből a fejezetből kikerültek azok a korábbi megállapítások, amelyek az említett alapelveket közvetlenül alkalmazva kívánták meghúzni azokat a határokat, amelyek az új közszolgálati médiaszolgáltatások

támogathatóságára vonatkoznának. (Ezek a megállapítások, jóval általánosabb, a tagállamok számára nagyobb mozgásteret jelentő formában, átkerültek az új 6.7. fejezetbe, „a közszolgálati műsorszolgáltatási tevékenységek diverzifikálása” címen.)

Fontos megállapítása a Műsorszolgáltatási Közleménynek a 49. bekezdés azon kitétele, miszerint a „közszolgálati feladat meghatározásának kérdését nem szabad összekeverni az e szolgáltatások biztosítására kiválasztott pénzügyi mechanizmus kérdésével.” Ez a kijelentés egybevág korábban tett észrevételünkkel.

A szöveg 48. bekezdésének utolsó mondatában hibás a 6.3.5. bekezdésre való hivatkozás, ilyen számozású bekezdése ugyanis nincs a Közleménynek. Ugyancsak pontatlan az 52. bekezdés hivatkozása a 6.3. bekezdésre, az ugyanis nem az említett piaci értékelést tárgyalja. Üdvözljük ugyanakkor azt a megállapítást, amely az 54. bekezdésbe került, és amely szerint „a közszolgálati kötelezettségek teljesítésének hatékony felügyeletét biztosító mechanizmus kiválasztása a tagállam hatásköre”.

Helyesen kikerült a szövegből a korábban az 54. pontban szereplő példa a prémium tartalmak fizetősége tételéről (Bajnokok ligája döntő kiemelés).

A nettó elszámolás elvével és a túlkompenzációval kapcsolatos, a 6.5. pontban foglalt megállapításokkal egyetértünk.

Az új 6.7. pont – amely a közszolgálati műsorszolgáltatók tevékenységének diverzifikálását, az új szolgáltatások elindítását tárgyalja – megközelítése összességében elfogadható. (A 80. pontban ugyanakkor a második mondat magyar fordítása nem pontos, a „program” szó használata itt nem indokolt és értelmezési zavart okoz.) A fejezet a korábbinál lényegesebben kevésbé részletező a „lényeges új szolgáltatások megfelelőségére irányuló piaci vizsgálattal” kapcsolatban, így megfelelő szabadságot hagy a tagállamok számára, hogy ezen vizsgálat, ill. konzultáció részletes szabályait maguk dolgozzák ki. Továbbra sem vitatjuk azt, hogy egy lényeges új szolgáltatás elindítása előtt szükség van ilyen vizsgálatra, annak részleteit azonban a tagállamoknak kell kialakítaniuk.

Egyetértünk azzal, hogy a tervezetből kimaradt a korábbi számozás szerinti 62. pont túlzottan részletező második része, és csupán annyi maradt a szövegben követelményként, hogy a piaci értékelést a közszolgálati műsorszolgáltató vezetésétől ténylegesen független szervnek kell végrehajtania.

2009. április 30.